

Heeft u grip op uw medicatieproces?

Thuis in de praktijk

Instituut voor
Verantwoord Medicijngebruik

Grip op uw medicatieproces

In uw organisatie draait het om de cliënt. Uw cliënten moeten kunnen rekenen op veilig medicijngebruik. Wanneer geneesmiddelen niet goed worden gebruikt, ontstaat een risico voor de gezondheid. Uw cliënten, die vaak meerdere risicovolle geneesmiddelen gebruiken, zijn daarbij een extra kwetsbare groep.

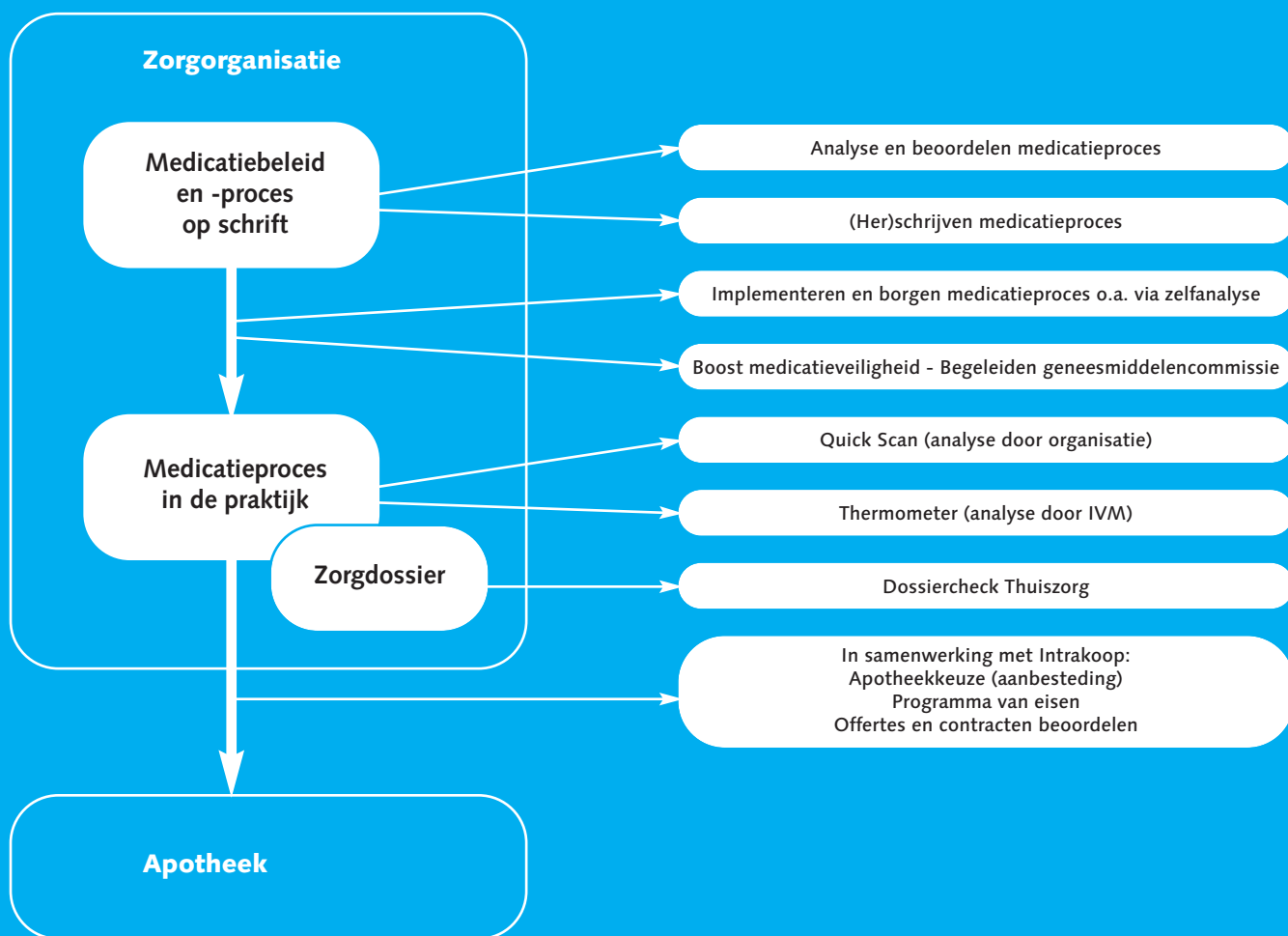
De Inspectie voor de Gezondheidszorg (IGZ) heeft de afgelopen jaren veel aandacht besteed aan de medicatieveiligheid in zorginstellingen; worden de juiste geneesmiddelen voorgeschreven en is het medicatieproces veilig? De Inspectie houdt actief toezicht op de veiligheid van het medicatieproces. Heeft u grip op het medicatieproces in uw organisatie? Weet u hoe uw organisatie ervoor staat? En hoe zorgt u ervoor dat uw medicatieproces goed op orde is?

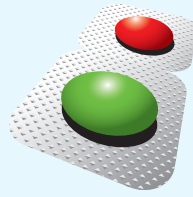
Het Instituut voor Verantwoord Medicijngebruik (IVM) is gespecialiseerd in praktische oplossingen voor een veilig medicijngebruik. Met onze kennis en expertise adviseren en begeleiden we u graag. Zodat u uw cliënten betere farmaceutische zorg kunt bieden tegen minder kosten. Wij zetten ons in om de kwaliteit van het medicatieproces in uw organisatie te borgen en waar mogelijk te verbeteren. Wij bieden hiervoor verschillende diensten aan:

- Audit medicatieproces (blz 5)
- Advies en implementatie (blz 6)
- Apotheekselectie (blz 7)
- Scholing (blz 8)

Advies IVM medicatieveiligheid

Instituut voor Verantwoord Medicijngebruik

Waarom advies of scholing van het IVM?

- U werkt met accurate en gedreven adviseurs die weten dat medicatieveiligheid een urgent probleem kan zijn: u krijgt praktische oplossingen aangedragen zodat u resultaat heeft.
- U maakt gebruik van de ervaring en kennis op het gebied van het verbeteren van de farmaceutische zorg die het IVM de afgelopen 20 jaar heeft opgebouwd.
- U weet zeker dat de adviezen die u krijgt gebaseerd zijn op de laatste ontwikkelingen en de geldende wet- en regelgeving. Het IVM treedt daartoe regelmatig in overleg met gezaghebbende organisaties op het gebied van medicatieveiligheid zoals de IGZ, KNMP, NHG, RIBW Alliantie, VGN, V&VN, Actiz en BTN.
- Bij aanbestedingsprocedures voor farmaceutische zorg weten de adviseurs waar de knelpunten zitten en hoe u optimaal kunt besparen ten opzichte van uw huidige contract.
- Met de e-learningcursussen en nascholingen van het IVM verbetert het kennisniveau en houden de medewerkers de bekwaamheid op peil.
- De nascholingen en e-learningcursussen van het IVM worden als goed tot zeer goed beoordeeld.

Audit

Is uw huidige medicatieproces wel veilig en voldoet het aan wet- en regelgeving?

Het IVM analyseert graag voor u de kwaliteit van uw huidig medicatieproces en de dienstverlening door uw apotheek. Wij doen dit met behulp van audit-instrumenten en analyses:

Quick Scan medicatieproces

De Quick Scan is een zelfanalyse-instrument waarmee u samen met uw arts en apotheker in kaart brengt hoe veilig het medicatieproces binnen uw zorgorganisatie is.

Thermometer medicatieproces

Met de Thermometer brengt een apotheker van het IVM in kaart hoe veilig uw medicatieproces op de afdeling of binnen een team van uw zorgorganisatie is.

Dossiercheck thuiszorg

Met de Dossiercheck thuiszorg checkt een apotheker van het IVM aan de hand van het zorgdossier en aanvullende vragen het medicatieproces in de thuiszorg en of er wordt gewerkt volgens de laatste wet- en regelgeving.

Analyse beschreven medicatieproces

Een IVM-adviseur analyseert uw beschreven medicatieproces, inclusief protocollen en werk-instructies, en controleert of deze voldoen aan wet- en regelgeving en of ze volledig en praktisch zijn.

"De locaties hebben de Thermometers als enorm prettig ervaren, dus complimenten hoe jullie dit hebben aangepakt. Daarnaast hebben we veel nieuwe verbeterpunten en adviezen door jullie audits gekregen en deze zullen we uiteraard waar mogelijk gaan opvolgen."

Advies en implementatie

Nadat uw medicatiebeleid en -proces is geanalyseerd en eventuele knelpunten en verbeteracties zijn vastgesteld, helpt het IVM bij het implementeren van het verbeterde beleid in uw organisatie. Dit doen wij door:

Beschrijving medicatieproces

Het IVM beschrijft voor u het medicatieproces, zodat het bruikbaar is voor uitvoerende zorgmedewerkers. De beschrijving voldoet aan wet- en regelgeving en sluit aan op de in het contract gemaakte afspraken met uw apotheek. Specifieke aspecten en praktisch relevante zaken voor de uitvoering van het medicatieproces zijn in de beschrijving opgenomen. Het opstellen van de werkinstructies, die aansluiten bij het medicatieproces, wordt hierdoor makkelijker.

Implementeren nieuw medicatieproces

Om er voor te zorgen dat uw medewerkers volgens het beschreven medicatieproces te werk gaan, helpt het IVM bij de implementatie hiervan op de werkvloer. Dit varieert van het leveren van een projectleider en het begeleiden van de teams bij het invoeren van de werkwijze tot het scholen van medewerkers. Het IVM biedt zowel e-learningcursussen als nascholingen (trainingen) aan, zie blz 8 van deze brochure. Ook kan een IVM-apotheker tijdelijk de functie van farmaceutisch coördinator vervullen.

Borging medicatieproces

Belangrijk is om te controleren of er inderdaad volgens het medicatieproces wordt gewerkt. Dat kan door het inzetten van de onder Audits, zie blz 5, genoemde instrumenten. Het IVM heeft ook voor u de Zelfevaluatie ontwikkeld, waarmee u in de toekomst zelfstandig evaluaties kan uitvoeren.

Zelfevaluatie

De Zelfevaluatie zorgt dat uw medewerkers werken volgens het beschreven medicatiebeleid. Het IVM helpt u bij het implementeren en borgen van uw medicatiebeleid en -proces met behulp van de door het IVM begeleide Zelfevaluatie. Het IVM stelt daarvoor op maat gemaakte vragenlijsten op. Met de Zelfevaluatie brengt u in kaart hoe ver de afdelingen, woningen en locaties zijn met de implementatie van het medicatiebeleid en -proces. De resultaten van de Zelfevaluatie worden besproken in interactieve trainingsbijeenkomsten voor aandachtsfunctionarissen medicatie. Deze aandachtsfunctionarissen medicatie wisselen ervaringen met elkaar uit en samen met een adviseur van het IVM zoeken zij naar oplossingen voor de knelpunten. De adviseur van het IVM leidt de eerste bijeenkomsten. In vervolgbijeenkomsten leert u zelfstandig de Zelfevaluatie uit te voeren. Zelfevaluatie is een proces van gezamenlijk terugkijken, reflecteren, beoordelen en leren door het team.

Telefonisch consult

Heeft u een vraag over het medicatiebeleid in uw organisatie? Dan kunt u gebruik maken van het telefonisch consult met een ervaren adviseur medicatieveiligheid. U kunt vragen stellen over hoe u de kwaliteit van uw medicatieproces kunt verbeteren, rekening houdend met de bestaande regelgeving en veldnormen. Heeft u regelmatig vragen over medicatieveiligheid, dan kunt u een abonnement nemen op de Helpdesk 'medicatieveiligheid'.

Boost medicatieveiligheid

Met de Boost medicatieveiligheid geeft het IVM samen met u uw geneesmiddelencommissie een 'boost'. In twee bijeenkomsten, inclusief voorbereiding, krijgt u doel en taken op een rij, inclusief een concrete werkwijze.

Apotheekselectie

Hoe zorgt u ervoor dat uw medicatieproces goed op orde is? Dat is een hele uitdaging. Helemaal als uw organisatie zonder eigen apotheek werkt en de apotheek moet selecteren die het beste bij uw organisatie past. Of als u niet tevreden bent over de zorg of de kosten van uw huidige apotheek. Stuk voor stuk situaties die specialistische kennis van farmacie én inkoop vereisen. Het IVM met zijn brede farmaceutische kennis en Intrakoop, de inkoop-coöperatie van de zorg, hebben daarom hun krachten gebundeld. Het IVM en Intrakoop begeleiden u voor, tijdens en na de selectie van een apotheek. Zodat u uw cliënten betere farmaceutische zorg kunt bieden tegen minder kosten.

Programma van Eisen vaststellen

Indien u aanbesteding van uw farmaceutische zorg overweegt, brengen Intrakoop en het IVM samen met uw organisatie de kwaliteit van uw huidige medicatieproces en wensen en behoeften in kaart. Het vormt de basis voor het Programma van Eisen dat we definitief vaststellen in overleg met de betrokken en verantwoordelijke medewerkers voor farmaceutische zorg in uw organisatie.

"We maken zulke grote stappen opeens, op alle fronten. Ik ben heel benieuwd hoe de thermometer er over een jaar uit zal zien."

Kiezen voor de beste apotheek

Intrakoop begeleidt het selectieproces. U kunt zich concentreren op de inhoudelijke selectie van de apotheek die het beste bij uw organisatie past. Zo bepaalt u welke apotheken een offerte mogen uitbrengen. Zij lichten hun offerte persoonlijk bij u toe. Op basis van vooraf afgesproken criteria beoordeelt u de offertes.

Een apotheker van het IVM beoordeelt, naast uw eigen medewerkers, de offertes onafhankelijk op farmaceutisch inhoudelijke criteria.

U besluit welke apotheek de opdracht krijgt. Daarna stelt Intrakoop de overeenkomst tussen uw organisatie en de apotheek op en legt vast hoe de afspraken worden gemonitord en de kwaliteit kan worden verbeterd.

Contractmanagement voor optimale kwaliteit

Na het afsluiten van de overeenkomst met de apotheek zetten het IVM en Intrakoop zich blijvend in om de kwaliteit van de farmaceutische zorg in uw organisatie

te borgen en waar mogelijk te verbeteren. Dit doen we door u tijdens de looptijd van uw contract te ondersteunen met:

- Het kwaliteitsverbeterprogramma
- Benchmarks van geneesmiddelen
- Audit van het medicatieproces
- Leveranciersprestatie metingen over uw apotheek

Scholing

Hoe kunt u het kennisniveau van uw medewerkers op het gebied van medicatie verbeteren? Hoe kunt u als zorgverlener het aantal medicatiefouten terugdringen? Hoe weet u wat de bijwerkingen zijn van de meest voorgeschreven medicijnen? Kortom: hoe zorgt u dat uw medewerkers jaarlijks goed geschoold worden als het om medicatie gaat? Het IVM ontwikkelt nascholingen, e-learningcursussen, workshops, lezingen en voorlichtingsmaterialen waarmee zorgverleners hun kennis op het gebied van medicijngebruik kunnen bijhouden en vergroten. Het doel is de veiligheid, kwaliteit en doelmatigheid van medicijngebruik verbeteren. De scholingen zijn voor diverse zorgverleners: verpleegkundigen, verzorgenden, begeleiders, artsen en apothekers werkzaam in de ouderenzorg, gehandicaptenzorg en de geestelijke gezondheidszorg. De scholingen van het IVM worden op verschillende manieren aangeboden. Zo is er de mogelijkheid van een combinatie e-learning cursus voorafgaand aan een nascholing (blended learning). Bent u op zoek naar een scholingsplan op langere termijn voor uw medewerkers dan biedt het IVM het 'cyclische scholingsmodel'.

"Hier zaten we op te wachten en kunnen we in de praktijk mee aan de slag. Fijn ook dat de instrumenten ingepast worden in de eigen procedures en onderdeel vormen van het zorgdossier."

E-learning

E-learning is een efficiënte manier van scholing waarmee medewerkers op hun eigen tijd en tempo scholing kunnen volgen. Daarmee houden zij hun kennis op peil over allerlei medicatie onderwerpen. Na afloop kan de medewerker, na het behalen van de eindtoets, een certificaat uitprinten als bewijs van het volgen van de cursus. De e-learningcursussen duren doorgaans 2 uur en zijn nagenoeg allemaal geaccrediteerd door de relevante beroepsorganisaties. Indien gewenst, kan het IVM ook e-learningcursussen op maat ontwikkelen en aanbieden in het leermanagementsysteem van uw zorginstelling zelf. Onze adviseurs denken graag met u mee bij het maken van keuzes of het opstellen van een meerjarenplan.

Voor een actueel overzicht van onze e-learning aanbod verwijzen wij u graag naar onze website: www.medicijngebruik.nl/e-learning.

Nascholing

Voor zorgverleners heeft het IVM praktijkgerichte nascholingen ontwikkeld. De nascholingen sluiten aan op de dagelijkse praktijk van de deelnemers. De didactische werkvormen worden afgestemd op de verschillende leerstijlen binnen de deelnemersgroep. Zij variëren van directe kennisoverdracht tot groepsdiscussies en rollenspelen, al dan niet met ingehuurd acteurs. Nagenoeg alle nascholingen verzorgt het IVM incompany. Voorbeelden van IVM-nascholingen zijn:

- 'Medicatieproces, weet hoe u geeft'. Met deze nascholing leren zorgverleners werkzaam in de ouderenzorg, gehandicaptenzorg en geestelijke gezondheidszorg hoe zij in de praktijk veilig met medicatie kunnen werken volgens de geldende protocollen en wet- en regelgeving.
- 'Medicijngebruik, weet wat u geeft'. Hier leren medewerkers de belangrijkste aspecten over medicijnen die veel gebruikt worden en wat zij kunnen doen om een goed en veilig medicijngebruik te stimuleren. Kennis over de werking, bijwerkingen en het goed gebruik van medicijnen die veel voorkomen binnen de desbetreffende sector wordt bijgespijkerd.
- 'Medicatiebeoordeling in verpleeghuizen'. Met deze nascholing leren specialisten ouderengeneeskunde hoe zij bij (polyfarmacie) cliënten medicijnen doelmatiger kunnen inzetten en de kwaliteit van de farmaceutische zorg kunnen verbeteren. De nascholing vormt één geheel met een aantal e-learningcursussen via CME-Online.

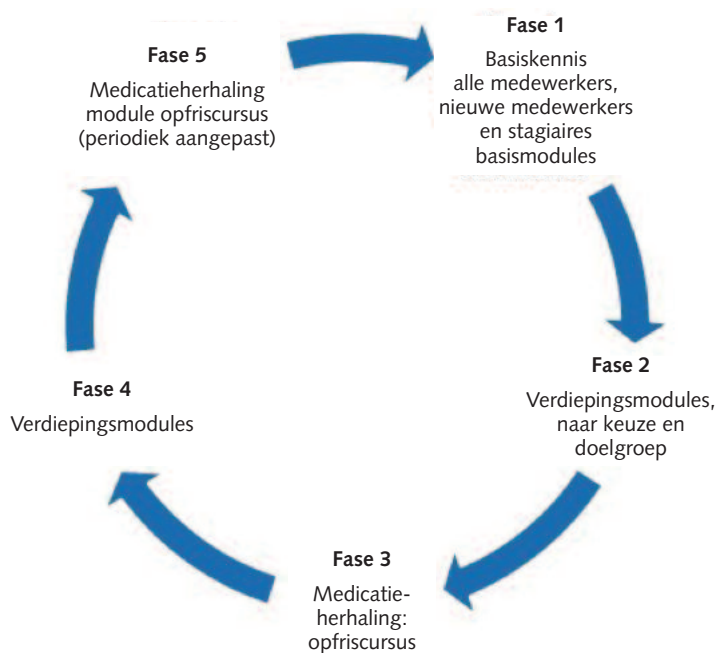
Voor een actueel overzicht van onze nascholingen verwijzen wij u graag naar onze website:
www.medicijngebruik.nl/nascholing.

Het IVM cyclisch scholingsmodel

Wanneer een organisatie op zoek is naar een lange termijn scholingsplan voor haar medewerkers, dan biedt het IVM het 'cyclisch scholingsmodel'. De inzet en de planning van de cursussen is naar keuze van de instelling. De scholingen zijn toegespitst op verschillende sectoren. Het scholingsmodel is hieronder zichtbaar en gebaseerd op de cliëntenpopulatie toegespitste:

- 'Basiscursussen' voor ouderenzorg, gehandicaptenzorg en GGZ: Basiskennis medicijngebruik, Medicijnroepen 1 - Algemeen.
- 'Verdiepings- en verbredingscursussen' voor reeds geschoolde medewerkers. Jaarlijks kunnen medewerkers één of meer e-learningcursussen naar keuze volgen. Denk aan cursussen als: medicatieveiligheid en baxteren, bijwerkingen, dementie, kinder- en jeugdmedicatie, vaardigheden bij medicatie geven, antipsychotica en afbouw, psychofarmaca, antibiotica en resistentie.
- 'Herhalingscursussen': een specifieke opfriscursus per sector.

Nieuwsbrief

Abonneer u op onze gratis nieuwsbrief. In elke nieuwsbrief wordt aandacht besteed aan minimaal een aspect van het medicatieproces. Zaken die de afgelopen periode behandeld zijn,

zijn 'Mag een arts mondeling aan de verzorging vragen om een medicijn zoals furosemide voor een periode van een week tijdelijk op te hogen (van 1x daags 1 tablet naar 1x daags 2 tabletten)?', 'Mag een zorgmedewerker een door de familie gekocht vitaminepreparaat toedienen?' En, 'Hoe lang moet je een Actueel medicatieoverzicht (AMO) bewaren?' Zie voor de antwoorden en alle vragen onze website www.medicijngebruik.nl/medicatieproces/medicatieveiligheid.

"Ik lees altijd de vraag- en antwoordrubriek. Daar kan ik echt wat mee in de praktijk"

U kunt zich via onze website www.medicijngebruik.nl/nieuwsbrief abonneren op onze nieuwsbrief.

Meer weten?

Heeft u vragen over de producten en diensten van het IVM, of heeft u een specifieke vraag? Neem dan contact met ons op via telefoonnummer 0888 800 400 of stuur een e-mail naar info@medicijngebruik.nl. Wij helpen u graag verder.

Bekijk voor het meest recente aanbod ook onze website: www.medicijngebruik.nl.

Instituut voor
Verantwoord Medicijngebruik